

Subscrisa, **ASOCIATIA PRO URBANISM („Pro Urbanism”)**, cu sediul in Municipiul Bucuresti, Sector 6, Bd. Iuliu Maniu 6R, ap. 121 C3, et. 9, Corp C3, inscrisa la Registrul Judecatoriei Sectorului 6 sub nr. 152/2023, avand CIF 49366854, reprezentata prin presedinte Mihail Andreea Catalina, formulam prezentul

PRUNCT DE VEDERE

cu privire la propunerea de modificare a Legii nr.50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții – B533/2024

Propunerea de modificare a Legii nr. 50/1991, intitulată sugestiv „Bucureștiul oamenilor, înainte de toate,” aduce în discuție o reorganizare a competențelor în materie de autorizare a construcțiilor în București, prin centralizarea acestora la nivelul Primăriei Generale a Municipiului București.

Această propunere de modificare a Legii nr.50/1991 nu poate fi aprobată avându-se în vedere următoarele aspect generale :

1. Centralizarea excesivă a competențelor și riscul de suprasolicitare administrativă

Prin modificarea propusă, toate atribuțiile de autorizare a construcțiilor pentru întreg municipiul București ar fi transferate către Primăria Generală, în timp ce primăriile de sector ar fi lipsite de competențele de autorizare pe teritoriul lor administrativ. Acest transfer de competențe riscă să ducă la o suprasolicitare a aparatului Primăriei Generale, având în vedere volumul mare de lucrări și autorizații de construcție necesare în capitală.

Bucureștiul este un oraș cu o dezvoltare urbanistică dinamică și diversificată, fiecare sector având caracteristici și necesități distincte. Centralizarea întregului proces poate reduce flexibilitatea și capacitatea de reacție în rezolvarea specifică a nevoilor fiecărui sector. În plus, o Primărie Generală suprasolicitată riscă să nu asigure un proces de autorizare eficient și rapid, cu potențiale întârzieri semnificative în implementarea proiectelor de construcție.

2. Reducerea autonomiei administrative a sectoarelor

Primăriile de sector au roluri esențiale în gestionarea urbanismului și amenajării teritoriului la nivel local. Eliminarea autorității acestora în domeniul autorizării construcțiilor poate afecta autonomia și capacitatea lor de a reacționa prompt la cerințele și specificitățile comunităților locale.

Sectorele, ca unități administrative, au competențe legale de organizare a spațiilor urbane într-un mod care să respecte nevoile comunităților respective, iar limitarea atribuțiilor acestora

poate afecta negativ capacitatea de adaptare și specificitate locală a autorizațiilor și planurilor de dezvoltare urbanistică.

3. Impact negativ asupra transparenței și eficienței procesului de autorizare

Deși modificările propuse pretind să aducă mai multă transparență prin publicarea cererilor și deciziilor pe site-ul Primăriei Generale, există riscul ca această schimbare să aibă efecte adverse. În prezent, cetățenii și investitorii au un acces mai facil la primăriile de sector pentru documentare și solicitări, unde procesele sunt deja descentralizate.

Centralizarea ar putea complica accesul publicului la informații și ar îngreuna procesul de obținere a autorizațiilor. O administrație supraîncărcată poate limita disponibilitatea resurselor și a personalului pentru o interacțiune eficientă și clară cu cetățenii, iar transparența nu va putea fi asigurată doar prin publicarea online, dacă resursele de comunicare și informare sunt limitate.

4. Riscuri în implementarea transferului de resurse și arhive între autorități

Textul prevede transferul resurselor umane și a arhivelor de la primăriile de sector la Primăria Generală în termene scurte (30 de zile pentru personal, 60 de zile pentru documentație). O astfel de reorganizare într-un timp limitat riscă să creeze blocaje, confuzii și întârzieri administrative în soluționarea dosarelor aflate în curs de procesare la momentul intrării în vigoare a legii.

În plus, transferul documentelor și arhivelor nu garantează un proces fără probleme. Ar putea apărea pierderi de date, dificultăți de acces și probleme de gestionare care vor afecta cetățenii și investitorii aflați în procesul de autorizare.

5. Riscul de încărcare a instanțelor și întârzieri în proiectele de dezvoltare

Modificarea propusă poate genera contestări legale și procese suplimentare, afectând proiectele de dezvoltare urbanistică din București. Lipsa unei coordonări eficiente între sectoare și Primăria Generală poate cauza întârzieri administrative, iar instanțele de judecată ar putea fi solicitate să soluționeze conflictele juridice dintre cetățeni și administrația locală.

Întârzierile de acest tip pot crește costurile pentru investitori și dezvoltatori și pot compromite investițiile și planurile de modernizare a orașului.

6. Inadecvarea contextului actual pentru o schimbare majoră a competențelor în domeniul construcțiilor

În contextul actual, în care Bucureștiul are deja o administrație urbană complexă, introducerea unei schimbări majore în competențele de autorizare poate produce instabilitate administrativă și o perioadă de tranziție care va afecta negativ buna desfășurare a proiectelor de infrastructură și construcții.

Prin menținerea atribuțiilor de autorizare la nivelul sectoarelor, se poate asigura o mai bună eficiență administrativă și o abordare adaptată nevoilor fiecărei comunități. În concluzie, modificările propuse nu sunt recomandabile din perspectiva eficienței administrative, a transparenței, a autonomiei locale și a stabilității procesului de autorizare.

Scopul principal al propunerii de modificare a Legii nr. 50/1991 este de a retrage primarilor de sector competența generală de a emite autorizații de construire și de a transfera această competență exclusiv primarului general al municipiului București.

Considerăm însă că acest proiect legislativ este nu doar defectuos din punct de vedere al tehnicii legislative și elaborat fără a respecta celelalte legi care reglementează administrația publică locală, ci este și bazat pe ipoteze eronate și neconforme cu realitatea actuală.

În „Introducerea” Expunerii de motive, autorul susține că „dezvoltarea urbană haotică, inconsecventă și, în multe cazuri, nesustenabilă” ar fi o consecință a „fragmentării actuale a procesului de autorizare între primăria generală și cele șase primării de sector.” Totuși, inițiatorul nu aduce argumente care să susțină această afirmație, probabil pentru că astfel de argumente nu există.

Este bine cunoscut faptul că municipiul București nu dispune în prezent de un Plan Urbanistic General (PUG) actualizat. PUG-ul în vigoare a fost aprobat prin Hotărârea CGMB nr. 269/2000, cu o valabilitate inițială de 10 ani, expirând astfel la 21 decembrie 2010, deci acum 14 ani. Pentru a preveni lipsa totală a reglementărilor urbanistice în București, Guvernul și Parlamentul au prelungit succesiv valabilitatea acestui PUG prin modificări aduse Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, însă aceste prelungiri nu au inclus și o actualizare corespunzătoare a prevederilor PUG.

Astfel, este logic ca municipiul București să experimenteze o „dezvoltare urbană haotică, inconsecventă și, în multe cazuri, nesustenabilă”, cum afirmă autorul proiectului de lege. Această situație se datorează faptului că actualul PUG a fost întocmit în perioada 1997-1999, aprobat în anul 2000 și depășit de actualele nevoi urbane încă din 2010. Relevant este și faptul că acest PUG a fost elaborat înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 350/2001 și nu respectă prevederile acestei legi.

Primăria Generală a Municipiului București a inițiat abia în 2013 procesul de actualizare a PUG-ului, iar în prezent, după 11 ani, încă nu există nici măcar o formă preliminară a documentului actualizat.

Așadar, problema majoră a urbanismului în București nu rezidă în „fragmentarea” competențelor de emiterie a autorizațiilor de construire, ci în lipsa unui Plan Urbanistic General actualizat și conform legii. De altfel, responsabilitatea exclusivă pentru inițierea, elaborarea și aprobarea unui nou PUG aparține primarului general și aparatului său de specialitate, nu primarilor de sector.

Astfel, modificarea propusă a Legii nr. 50/1991 este nu doar nejustificată din punct de vedere juridic și factual, ci și paradoxală, încercând să transfere o competență care funcționează în prezent în condiții de legalitate și normalitate – aceea de emitere a autorizațiilor de construire de către primarii de sector.

Din lecturarea Expunerii de motive privind Legea pentru modificarea Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții rezultă că inițiatorul acestei modificări consideră că a identificat un număr de 6 deficiențe a situației de fapt existentă la acest moment la nivelul municipiului București, deficiențe pe care le descrie în cuprinsul acestui document

Pornind de la aceste deficiențe în cele ce urmează, prezentăm o serie de contraargumente care subliniază avantajele descentralizării și relevanța unei abordări specifice pentru fiecare sector al Bucureștiului, astfel:

I. Lipsa unei viziuni unitare nu derivă din structura descentralizată, ci din lipsa de coordonare între autorități

Deși Bucureștiul este administrat de mai multe entități, o coordonare inter-instituțională mai eficientă și colaborarea între Primăria Generală și primăriile de sector ar putea contribui la armonizarea viziunii și priorităților pentru dezvoltarea orașului. Prin implementarea unor planuri urbanistice coerente, la nivel general și de sector, problemele de fragmentare pot fi reduse fără a fi necesară o centralizare completă a procesului de autorizare. Consolidarea comunicării și colaborării dintre primării este o soluție mai potrivită și mai puțin perturbatoare decât eliminarea completă a rolului primăriilor de sector.

II. Inconsistența aplicării reglementărilor poate fi remediată prin standardizare, fără a afecta autonomia sectoarelor

Diferențele în interpretarea reglementărilor urbanistice sunt într-adevăr problematice, dar ele pot fi adresate printr-o metodologie clară și un set unitar de reguli stabilit de Primăria Generală în colaborare cu sectoarele, nu prin centralizarea întregului proces de autorizare. Astfel, fiecare sector ar putea respecta aceleași norme, dar ar avea în continuare libertatea de a răspunde nevoilor locale specifice, asigurând un echilibru între coerența reglementărilor și flexibilitatea administrativă.

III. Întârzierile în proiectele majore se pot reduce prin simplificarea procedurilor, fără eliminarea atribuțiilor sectoarelor

Problemele întâmpinate de proiectele care traversează mai multe sectoare sunt determinate de birocrăția complexă, nu de descentralizare. Simplificarea procedurilor și implementarea unui sistem de autorizare rapid și unificat pentru proiectele intersectoriale ar putea elimina aceste obstacole fără a impune o centralizare totală. De exemplu, proiectele mari pot beneficia de comisii de aprobare speciale, unde autorizațiile necesare să fie emise printr-o procedură comună la nivel de sectoare, în parteneriat cu Primăria Generală.

IV. Centralizarea poate agrava vulnerabilitatea la corupție prin concentrarea deciziei la o singură autoritate

Deși sistemul descentralizat actual poate fi considerat susceptibil la practici corupte din cauza multiplelor puncte de autorizare, centralizarea acestuia ar putea amplifica această vulnerabilitate prin concentrarea puterii într-un singur punct de decizie. O autoritate unică, responsabilă pentru toate autorizațiile de construcție din oraș, ar putea deveni mai expusă influențelor politice și economice. Soluția ar fi, mai degrabă, consolidarea mecanismelor de control și transparență la nivel de sector și general, promovând integritatea prin transparență și monitorizare continuă.

V. Sistemul descentralizat poate asigura o eficiență administrativă sporită la nivel local

Descentralizarea permite fiecărui sector să gestioneze direct cererile locale, reducând timpul de așteptare pentru cetățeni și investitori, deoarece primăriile de sector sunt mai apropiate de comunitățile lor și mai adaptabile nevoilor locale. Primăriile de sector sunt structurate pentru a răspunde rapid cerințelor specifice și pentru a evita supraîncărcarea unei singure administrații. Prin centralizare, Primăria Generală ar deveni responsabilă de un volum mult mai mare de autorizații, ceea ce ar putea crește riscul de întârzieri și ineficiențe administrative.

VI. Planificarea urbană integrată nu necesită centralizarea tuturor funcțiilor de autorizare

O planificare urbană eficientă și integrată este realizabilă fără eliminarea autonomiei sectoarelor. Coordonarea între Primăria Generală și sectoare, împreună cu un plan urbanistic general adaptat și aplicat uniform, pot oferi coerență dezvoltării fără a anula capacitatea sectoarelor de a aborda nevoile specifice comunităților lor. De asemenea, o astfel de colaborare poate oferi echilibru între viziunea de ansamblu a orașului și particularitățile fiecărui sector, susținând o dezvoltare urbană sustenabilă.

Așadar, problemele actuale de dezvoltare urbanistică ale Bucureștiului, identificate în expunerea de motive, pot fi rezolvate prin soluții de cooperare, standardizare și simplificare a proceselor, fără a fi necesară centralizarea completă a procesului de autorizare. Este important să se păstreze structura administrativă actuală, care permite fiecărui sector să răspundă eficient nevoilor locale, și să se pună accent pe transparență, control și cooperare, în locul unei reorganizări majore care ar putea avea efecte negative asupra dezvoltării orașului.

Mai mult decât atât, argumentele prezentate în favoarea centralizării procesului de autorizare a construcțiilor la nivelul Primăriei Generale a Municipiului București, pot fi combătute și din perspectiva faptului că această reformă poate avea efecte adverse asupra dezvoltării urbane și a calității administrației din București.

Deși centralizarea ar putea teoretic facilita o strategie coerentă, **o viziune unitară nu depinde exclusiv de concentrarea deciziei într-un singur punct administrativ.** Un plan urbanistic

general bine fundamentat, realizat prin cooperare și consultare între Primăria Generală și primăriile de sector, poate să asigure aceeași unitate strategică. Totodată, Bucureștiul are o diversitate de nevoi și condiții la nivel de sector, iar impunerea unei viziuni uniforme riscă să ignore sau să suprime particularitățile și nevoile specifice ale fiecărei zone. **Deciziile centralizate pot fi de multe ori inflexibile și pot lipsi de relevanță pentru comunitățile individuale din diferitele sectoare ale orașului.**

În practică, **centralizarea administrativă nu garantează automat nici eficiență, nici transparență.** Transferarea tuturor cererilor de autorizare la Primăria Generală poate duce la suprasolicitarea acesteia, crescând timpul de procesare și afectând eficiența administrativă. Primăriile de sector, fiind mai aproape de cetățeni, au capacitatea de a gestiona mai eficient și mai rapid cererile, iar riscul de întârzieri este mai mic decât ar fi în cazul unei singure instituții care gestionează întreaga capitală.

Mai mult, pentru a atinge transparența este nevoie de reguli clare și de procese digitale deschise publicului, iar aceste elemente pot fi aplicate la nivel de sector, fără o restructurare completă. Primăriile de sector pot menține eficiența și transparența prin publicarea online a informațiilor relevante și prin automatizarea proceselor.

Aplicarea unitară a reglementărilor nu necesită o centralizare a procesului de autorizare. Uniformizarea interpretării reglementărilor se poate obține prin standardizare și coordonare între sectoare și Primăria Generală, evitând discrepanțele și diferențele interpretative. O soluție de tip „ghid urbanistic comun” și instruirea comună a personalului din primării ar putea asigura echitate, păstrând în același timp autonomia sectoarelor pentru a răspunde rapid nevoilor locale. Astfel, centralizarea devine inutilă pentru atingerea acestui obiectiv.

Referitor la proiectele de infrastructură majore, care trec prin mai multe sectoare, menționăm că acestea în opinia noastră pot fi coordonate eficient printr-o comisie inter-sectorială, sub coordonarea Primăriei Generale, dar cu implicarea sectoarelor implicate. Crearea unor proceduri speciale pentru proiectele inter-sectoriale, fără transferul complet al atribuțiilor de autorizare, poate elimina barierele administrative, păstrând în același timp eficiența locală. Mai mult, Primăria Generală poate să preia rolul de coordonator și mediator pentru proiectele majore, însă nu este necesar să elimine competențele sectoarelor.

O planificare strategică integrată se poate realiza prin colaborare și consultare între sectoare și Primăria Generală, menținând echilibrul între viziunea de ansamblu și particularitățile locale. Bucureștiul nu are nevoie de centralizare pentru a avea o planificare urbană unitară, ci de un cadru legislativ coerent și de o colaborare eficientă între toate administrațiile locale. O autoritate centralizată poate deveni, în schimb, prea îndepărtată de problemele specifice fiecărei zone, afectând adaptabilitatea la nevoile locale.

Centralizarea nu este o soluție pentru combaterea corupției; din contră, ea poate amplifica această problemă prin concentrarea puterii într-un singur punct administrativ. În loc de centralizare, o alternativă mai eficientă ar fi implementarea unor mecanisme de control și

transparență sporite la toate nivelurile de administrație. Monitorizarea publică, digitalizarea proceselor și audituri externe regulate pot crește integritatea fără să fie nevoie de centralizare. Un singur punct decizional riscă să devină mai vulnerabil la influențe politice sau economice.

Un proces de autorizare eficient și predictibil nu este garantat de centralizare. Dimpotrivă, investitorii ar putea fi descurajați de posibilele întârzieri și de rigiditatea administrativă care ar putea caracteriza o instituție suprasolicitată. Investitorii caută stabilitate și claritate în procesul de autorizare, iar acest lucru se poate asigura prin coordonare între sectoare, standardizare și transparență. Investițiile sunt atrase de un sistem administrativ rapid și flexibil, iar acest lucru poate fi realizat mai ușor la nivel local, fără blocaje administrative centrale.

De asemenea, considerăm că nu poate fi neglijat nici **Impactul socio-economic pe care îl poate avea această modificare**, întrucât argumentul că centralizarea va stimula economia locală este discutabil. Procesul de autorizare ar putea deveni mai anevoios și mai lent, afectând în mod negativ ritmul de realizare a proiectelor de construcție și, implicit, economia locală. Într-un sistem descentralizat, primăriile de sector pot acționa mai rapid și mai specific în funcție de nevoile comunității, creând un mediu mai favorabil pentru dezvoltarea economică.

Calitatea vieții este mai ușor de îmbunătățit prin măsuri adaptate specificului fiecărei zone, care sunt cunoscute cel mai bine de administrația de sector. Centralizarea ar putea să limiteze capacitatea sectoarelor de a adresa probleme locale precum infrastructura socială, transportul și accesul la spații verzi. De asemenea, o primărie suprasolicitată ar putea întâmpina dificultăți în a răspunde în mod eficient și rapid solicitărilor locale.

Sustenabilitatea la nivel urbanistic se bazează pe planificare riguroasă, care poate fi realizată eficient prin colaborarea între sectoare și Primăria Generală, nu prin centralizare. Primăriile de sector, fiind mai aproape de comunitățile lor, pot avea o înțelegere mai detaliată a problemelor de mediu locale și pot propune soluții mai adaptate. O abordare descentralizată poate susține sustenabilitatea mai eficient decât o structură centralizată și rigidă.

Bucureștiul poate deveni mai competitiv printr-o administrație locală eficientă, rapidă și adaptabilă, iar acest lucru este mai ușor de realizat printr-un sistem descentralizat. Sectoarele, având o administrare locală, pot răspunde rapid cerințelor investitorilor și cetățenilor, iar aceasta contribuie la un mediu urban mai flexibil și inovativ. Centralizarea, în schimb, ar putea compromite această competitivitate prin riscul de birocratizare excesivă.

Așadar, argumentele prezentate pentru centralizarea procesului de autorizare în București au puncte slabe și riscă să producă efecte negative atât asupra dezvoltării urbane, cât și asupra calității vieții cetățenilor. Problemele identificate pot fi soluționate prin colaborare, standardizare și măsuri de transparență, fără a elimina competențele primăriilor de sector.

Deosebit de important este și faptul că nici alegațiile din Secțiunea V, „Conformitatea cu legislația UE”, ale expunerii de motive nu reflectă realitatea, deoarece propunerea de modificare

a Legii nr. 50/1991 considerăm că intră în conflict cu principiile Cartei Europene a Autonomiei Locale, ratificată de România prin Legea nr. 199/1997.

Astfel, articolul 4, alineatul (3) al acestei Carte stabilește un principiu esențial, ignorat de proiectul B533/2024: „Exercițiul responsabilităților publice trebuie, de manieră generală, să revină, de preferință, acelor autorități care sunt cele mai apropiate de cetățeni.”

În concluzie, respingerea proiectului de lege B533/2024, care propune modificarea Legii nr. 50/1991, este imperativă. Aprobarea și implementarea acestui proiect ar pune în pericol buna organizare și desfășurare a procedurilor de autorizare a lucrărilor de construcții în municipiul București prin transferul acestor atribuții către autoritatea publică direct responsabilă de situația urbanistică actuală, cauzată de eșecul actualizării Planului Urbanistic General timp de 14 ani după expirarea acestuia.

Cu deosebita consideratie,

ASOCIATIA PRO URBANISM

prin Presedinta Mihail Andreea Catalina

